

K R O N I K A

Vzpomínka na profesora Edvarda Lotka

Počátek letošního roku je dobrou příležitostí připomenout si osobnost prof. PhDr. Edvarda Lotka, CSc., (18. 1. 1932 – 9. 12. 2011), který by se v lednu dožil pětadesátých narozenin. Profesor Lotko se narodil v Komorní Lhotce, tedy v oblasti, která v důsledku historických událostí přináležela k českým zemím, ale také k Polsku (Ligotka Kameralna) nebo Německu (Camerel Elgot). Toto národnostně i jazykově pestré prostředí představovalo inspirující zázemí pro budoucího filologa. Edvard Lotko vystudoval bohemistiku a polonistiku na Univerzitě Palackého v Olomouci, po absolutoriu působil na Filozofické fakultě UP jako pedagogický a vědecký pracovník, tamtéž se v roce 1990 habilitoval a v roce 1992 byl jmenován profesorem. Kromě toho byl v letech 1990–1994 proděkanem Filozofické fakulty UP a angažoval se v nejrůznějších vědeckých kolegiích a odborných organizacích, např. v Jazykovědném sdružení při Akademii věd ČR nebo ve Sdružení přátel polského jazyka. Kromě olomoucké univerzity působil také na univerzitách v Katovicích, Krakově a Poznani, v německém Lipsku nebo dánské Kodani. Byl také členem redakční rady časopisu „Bohemistika”.

Na katedře bohemistiky FF UP se profesor Edvard Lotko věnoval především lexicologii a rétorice, dlouhou dobu vedl také přednášky a semináře z obecné jazykovědy. Byl autorem monografií *Lexikální negace v současné češtině* (1973), *Kapitoly ze současné rétoriky* (1997) a také mnoha studijních příruček. Opakovaně bylo vydáváno např. skriptum *Jazyk a jazykověda* (první vydání 1974), které sepsal spolu s Mirkem Čejkou, nebo *Slovník lingvistických termínů pro filology* (první vydání 1999). Přirozeně byl autorem celé řady časopiseckých příspěvků a konferenčních referátů, z nichž některé byly souborně vydány zásluhou Ondřeje Bláhy a Karla Komárka pod titulem *Srovnávací a bohemistické studie*, k nimž je připojen také soupis prací publikovaných od roku 1954 do roku 2007.

Předmětem badatelského zájmu profesora Edvarda Lotka však nebyla jenom čeština, systematicky se věnoval také polštině a slovenštině i jejich kontrastivnímu výzkumu. V této souvislosti je třeba zmínit práce *Čeština a polština v překladatelské a tlumočnické praxi* (1986), *Zrádná slova v polštině a češtině. Lexikologický pohled a slovník* (1992) nebo *Synchronní konfrontace češtiny a polštiny* (1997). Aktivity profesora Edvarda Lotka v této oblasti podnítily mj. i vznik Česko-polského

lexikografického centra, v jehož rámci spolupracuje sekce polské filologie katedry slavistiky Univerzity Palackého a Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa v Ratiboři.

Profesor Edvard Lotko byl vynikajícím lingvistou a skvělým pedagogem. Byl osobností obdivovanou a ctěnou nejen pro svůj odborný přehled, ale především pro schopnost nadhledu i pro noblesu, s níž přistupoval ke všemu a ke všem, ke kolegům i ke studentům. Na profesora Lotka vzpomínáme s úctou a s nadějí, že jsme si jako jeho žáci osvojili alespoň část jeho filologických dovedností a též velkorysého džentlmenství.

Darina Hradilová, Olomouc